

Cرځنهن د څارویو غذايی اړتیاوه ته
رسپکتی یا پوره کول

پڇم لوست یا درس : د څارویو
د خوراکي درک او پوهه

اصطلاح‌گانی

1.	صنعتی یا جوړی شوي علوفه جات
(industrial roughage)	1.	کرنیز پارزاغتی تولیدات
(Agricultural by-products)
2.	د لګوم کورنۍ نباتات
(Legumes)	2.	حیوانی منابع(زیرمی)
(animal origin)
3.	د خارویو لپاره مختلفی خوراکی یا
غذاوی feedstuffs
(Miscellaneous feedstuffs)	3.	د غنمئی گیاوو دانه باب
(cereal grains)
4.	نکیاه منابع یا زیرمی
(Plant origin)	4.	ساتل شوي یا زیرمه شوي علوفه جات یا
گیاوی(Conserved roughage)
5.	دانه لرونکی علوفه جات یکنیا
(Pulses)	5.	غذایی محصولات
(fodder crop)
6.	خوراکی گیکانی
(Grasses)	6.	

د خارویو لپاره د خوارکي سرچینو او علوفه جاتو تشریح
کول له کومو څخه چي د غواو په تولید کي استفاده

صورت نیسي کوم دي؟

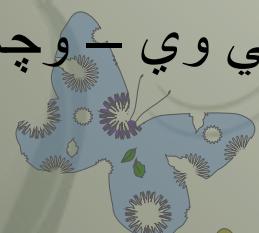
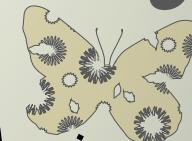
د خارویو خوراکه يا غذا په مختلفو توګيو باندي ويشه شوي ده. د منابعو يا زيرمو له
بلوه يوه طبقه بندې په دوھکټګوريو شامله ده:

د علوفه منابع يا زيرمي - په اصولي توګه شاملی دي په خوراکي موادو(لكه
سبوس)، او يوه اندازه دانه باب
د فارم تولیدات(پالنځای)

هغه محتويات يا مذخ پاګي چي د لور رطوبت لرونکي وي -
شنه(علوفه)، تیوبرونه، رفني، ساپلیج.

هغه محتويات يا مذخ پاګي چي په مذخ و توګه رطوبت ولري - مراوي
يا نيم ژوانده شوي ساپلیج

هغه محتويات يا مذخ پاګي چي پنهیته کچه رطوبت لرونکي وي - وچه
علوفه يا پروره، د شولو وبله، علوفه یکیاه
مختلفي يا توپيري - ميوبي او تفاله يا زوخا(نگني مغز)

د خارویو لپاره د خوارکي سرچینو او علوفه جاتو
تشریح کول له کومو څخه چي د غواو په تولید کي
استفاده صورت نیسي کوم دي؟

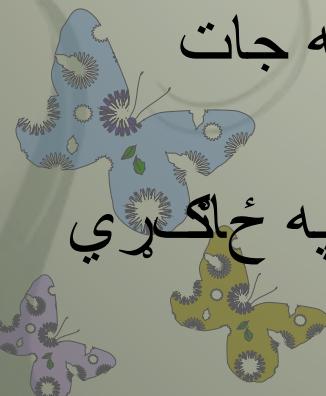

د زراعتي يا کرنیز صنعت په واسطه تولید شوي
محصولات

د شیرنیي له صنعت څخه - ګندي د ساقې تفاله او مغز
از صنعت آبجو سازی - آبجوساز و تقطیر کننده تفاله
حبوبات

د بسته بندی يا پیک کولو له صنعت او میوه جاتو له
شیري څخه - د میوو تفاله يا زوخا

په مصنوعي دول سره وچي شوي ګیاوي يا علوفه جات
دیري وختونه تغذيه شوي نه وي
د وچي غذا يا خوراکي یوه برخه استعمالوي، په خاکړي
تکه د اسونو د تغذيه لپاره

د څارویو لپاره د خوارکي سرچینو او علوفه جاتو تشریح کول له کومو څخه چي د غواو په تولید کي استفاده صورت نیسي کوم دي؟

د څارویو منابع یا زیرمی - د څارویو خوراکه یا غذا د لوی انرژی او پروتین لرونکی وي عموماً مطرح شوي دانه باب شیدی او هغه تولیدات یا محصولات چي له شیدو څخه په لاس رائی.

د جسد یا لاش د صنعت او غښي تولیدات یا محصولات -
غښنه خوراکه، هدوکينه خوراکه، وينه لرونکي خوراکه
او دبنو لرونکي خوراکه

د کبانو د صنعت تولیدات(محصولات) - د (میکو) چي یو
نوعه کب ، د نوموري وچ شوي کب خوراکه
د مرغانو پیحال یا فضله - د شخوند ونونکو څارویو په
جیره یا غذا کي استعمالېدلی شي.

هعمکیاواوی یا علوفه جاں دوم دی چې د
غنوو په تولید کي تر استفادې لاندې نیوں

کېنډي؟

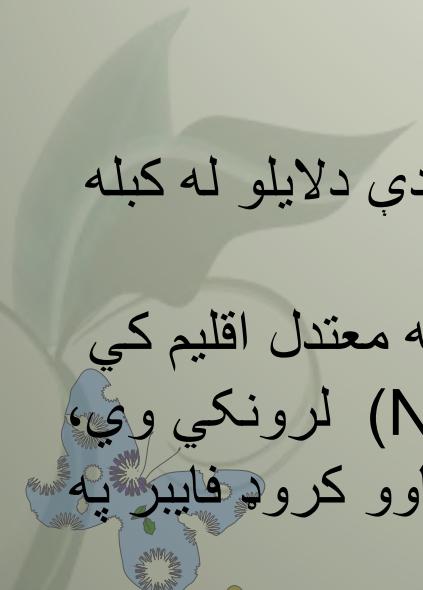
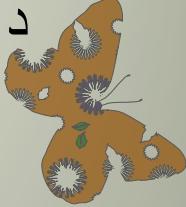
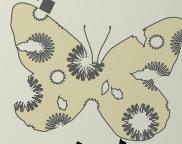
د علوفه جاتو یګیاواو (roughages) خوراکي مواد په اووګروپونو باندي
ویشل کېږي:

شنگیاہ (خړئآی) - د متراکمو خوراکي یا غذایي موادو برابرونکي
وي.

په زیاته کچه ورته لاس رسی کيدلی شي.
لور کیفیت لري

که چیري یي کیفیت نا چیزه وي، معمولاً د لاندې دلایلو له کبله
وي.

د شنیګیاہ نوعي - خني لهکیاواو خخه په معتدل اقلیم کي
د نا چیزه پروتین او ان اف ایي (NFE) لرونکي وي،
په داسې حال کي چي د خنيو شنوغیاواو کروه فایبر په
زیاتي اندازې سره ملایم وي
بلوغيت - امکان لري چي په تاکلي وخت سره بلوغيت ته
ورسيېنې چي دا امر له اقلیم او خاورې سره تېل

هغهکیاوې يا علوفه جات کوم دی چي د
غواو په تولید کي تر استفادې لاندې نیول

کېږي؟

د خوراکي يا غذا لپاره ترتولو ارزانه منبع يا سرچینه
د ضعيفه هضم قابلیت يا ورتیا بنایي چي د لاندې
عواملو د مذخته راتلو سبب شي.

ناچیزه تولید(محصول)

تیټه بلاربیدنه يا حامگی
د مختلفو نارو غیو مذخته راتلل

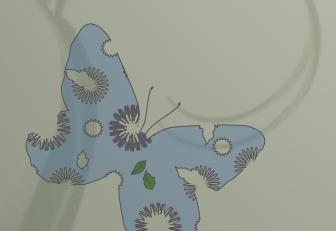
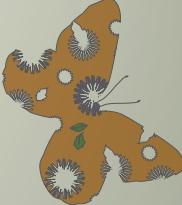
نا امیدي

په مختلفو تګلارو سره تري استفاده وشي.

پئکیاوو کي خړ کول

پهتاكنیزه تګه پئکیاوو کي خړول

(سايلیج)

هغهک پاوې یا علوفه جات کوم دی چې د غواوېه تولید کي تر استفادې لاندې نیول کېږي؟

د لیکوم نباتات - شامل دی پر ریشنه، شوتله یا
شفتله او امریکایی رشقی باندی
د لور کیفیت لرونکی منرالونه او پروتین
تپت کیفیت لرونکی خام لیاف
د دوام لرونکی خرکولو لپاره اجازه نه
ورکوی

بنایی چې د اوبو ورکولو لپاره اړتیا ولري
بنایی چې د وچیگپاھ لپاره استعمال کړل

هغهکیاوی یا علوفه جات کوم دی چې د
غواړې تولید کي تر استفادې لاندې نیوں

کېږي؟

د حیواناتو یا خآرويو لپاره خوراکي محصولات:

ریني، لبلبو یا چغندر گازري، د کاساو نشایسته)

د نشایستو څخه یوه نوعه ده (بتپر، سیبک

غذايی دانه باب (جوار، tubers mangolds,

سگم(sorghum)، صحرائي وربشي، تور غنم)

او د براسيکاه نوعي(نګلم سوب، کرم rape

لور کيفيت لرونکي لرونکي تولیدات یا

محصولات

ډيرۍ وختونه او به ورکول کېږي.

په تازه یا ساپلیج په شکل سره استعمال کيدلي شي

هغهکیاوې يا علوفه جات کوم دی چې د غواو په تولید کي تر استفادې لاندې نیوں

رېئي، نیوبرونه او د ~~برېښې~~ چاه نوعي
د وچو موافقیت هه فيصدي
له انرژي څخه برخمن
ضعیفه خام الیاف

د لور هضم قابلیت او زره رېلکنی لرونکي وي
د کمودیت امینونو، منزالونو او پروتین لرونکي وي
شني او تازه خوراکي

په جيره کي د کیفیت لرونکي دانه بايو اهمیت يا ارزښت
بنایي چي داسهال سبب ګرځي.

د الیافو مواد بنایي چي په جيره کي د کم هضمی سبب
و ګرځي.

هغه‌گیاوی یا علوفه جات کوم دی چي د غواو به تولید کي تر استفاده لاندي نیول

دانه لرونکی گیاوی

د زیاتی انرژی لرونکی وي.

د هغې کیفیت یا خرگوالي د تخم په کمیت او بلوغیت
پوري ترلي وي.

په حنیو وختونو کي د انسان لپاره هم په مصرف
رسول کیزی.

د کم پروتین لرونکی وي.

Sorghum

باید چي په لومړيو کي د علوفي له پري کولو خخه
وروسته له ۳ نه تر ۴ او نیو پوري تر استفاده
لاندي ونه نیول شي.

د پروسیک اسید په لرلو سرهبنایی چي د مسمومیت

هغه کیاوې يا علووې جات کوم دی چې د غواو په تولید کي تر استفادې لاندې نیول کېږي؟

زراعتي يا کرنیز تولیدات - هغه زراعتي يا کرنیز تولیدات چې د انسان لپاره تر استفادې لاندې نه نیول کېږي.
د دې تولیداتو ترتولو غوره برخې ساقې او پلني دې.
په تازه شکل سره او هم په وچ کړي شوي ډول سره تر استفادې لاندې نیول کيدلې شي، د پري کولو او خرد کولو لپاره مناسب دي، په خرڅاي او غوجله کي مناسب وي.

تفاله او دانه لرونکي نباتات

په هغه صورت چې چې د حاصل اخستلو څخه وروسته په منظم ډول سره ساتل شوي وي نور د لور ارزښت لرونکي به وي.

هغهکیاوې يا علوفه جات کوم دې چې د غواو بې تولید کې تر استفادې لاندې نیول کېږي؟

حبوبات او دانه باب، وېلن، په حمکه کې د
حاصل له اخستلو خخه وروسته پاتي شوين،
علوفه او د غنموګیاوې.

په عمومي تگه په توګه دول سره کم مقدار
د فاسفورست اندازه يې کمه
د خارویو يا حیواناتو لپاره ستونزمنه ده چې
کلسیم جذب کړي.

Silicium لور هضمي قابلیت ته کموالي
ورکوي.

هغهکیاوې يا علوفه جات کوم دي چي د
غواو په تولید کي تر استفادې لاندې نیول
کېز يې

د قندو چقندر او تفاله لوره ورې.
د باقې پاتي شوي انرژۍ د تعادل په
خاطر ورڅخه استفاده صورت نېسي.
ډيرې وختونه د قند له کارخانو څخه
شامل دي د ترانسپورت په ټيمتونو

سره

لېټېتې خوراکي يا غذا ارزښت

د تكميل يا بشپړونې ضرورت (اړتیا)

هغهکیاوی یا علوفه جات کوم دی چې د غواویه تولید کي تر استفادې لاندې نیول کېږي؟

د ساتل شي خوراکي یا غذا مواد - علف یا سایلیج
د تنفس د دام په سبب، د باران د وینځني په
سبب، په ماشیني ډول سره لاس و هنه او خپل
په خپلهکرمي ۳۰ - ۵۰ فیصدو پوري وچ
مواد له مذخه خي.

د انرژي او DCP دي سې پي د لاسه ورکول
حتى له ۷۵ فیصدو څخه لوړ وي.

د اضافي سامان الاتو لپاره باید چې اضافي
قیمتونه مشخص کړل شي.

هغهکیاوې يا علوفه جات کوم دی چې د غواو بې تولید کي تر استفادې لاندې نیول کېږي؟

زراعتی صنعتی مترآکه خوراکی مواد - له
زراعتی يا کرنیز صنعت څخه تولیدات
زیانونه - د زیاتو اوبو درلودل
ترانسپورت ستونزمن کوي.

د خوراکی مقدار يا اندازه په تیزی سره
تغیر خورونکي وي.

په عمومي ډول سره د مزرعي په فعالیتونو
باندي محدودیت لري چې د صنعتی نباتاتو
په څنګ کي حاي ولري.

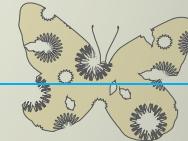
هغهکپاوې يا علوفه جات کوم دي چې د
غواړو په تولید کي تر استفادې لاندې نیول
کېږي؟

د حیواناتو یا خآرويو مختلفي خوراکي - د
چګورو پیخال او غیر ارنې یا ضروري
شیان.

شامل دي د الوتونکو په فضلې موادو سره -
د خوراکي نا هضمی شوي برخي، د اين
پي اين لور تولیدات، ضایع شوي خوراکه
او د خوب وسایل وي.

د تغیریدونکي خوراکي اندازه یا مقدار

د دانه بابو (concentrates) هغه خوراکه مشخصه کړئ لنه کومي خخه چي د غواو په تولید کي استفاده صورت نیسي؟

هغه دانه باب چي د غواو لپاره په خوراکه تر استفادې لاندي
نيول کېږي په لاندي ډول سره دي:
د علوفه جاتو خوراکه

د ۸۵ نه تر ۹۰ فیصدو پوري د وچو موادو لرونکي

وي

خام الیاف په کمي کچي سره لري
د شحم کم ظرفیت لري
اساسي وظيفه – انرژۍ برابروي.
نواقص(زيانونه)

د انساني ضرورت يا ارتيا له مخي او حيواني يا
څارو یو د خوراکي له پلوه قوي رقابت يا سیالي

د دانه بابو (concentrates) هغه خوراکه مشخصه کړئ، کومي څخه چي د غواو په تولید کي استفاده

صورت نیسي؟

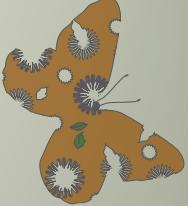
پلس د لګوم د خورو ور تخم دي، لکه د عدس، باقلې، پلي او نخودو په شان چي دلتول د ګلنيو لګوم کورني پوري ترلي دي چي له یوه څخه تر دولسو پوري حاصلاتي تخونه چي مختلف سايزونه او رکونه لري په غلاف کي توليدوي. پلس د انساني خوارکي او حيواني خوراکي لپاره تر استفادې لاندي نیول کيرې د پلس کلمه لکه څرنګه چي د **FAO** پواسطه تر استفادې لاندي نیول شوي د زيرمه شوو محصولاتو لپاره چي د سلو په شکل سره د وچو دانه بابو لپاره، کوم چي رېيل کيرې استعمالپري. هر یو له دي پلسونو څخه د رنګ او سایز له ګاه څخه عريض کيرې.

د پروتین د لور ظرفیت لرونکي وي

بنائي چي په لوري کچي سره د شحم لرونکي وي هر کله هې د هغه قشر لري کدل شې، نو خام الاف به

د دانیه بابو (concentrates) هغه خوراکه مشخصه
کړئ له کومي څخه چې د غواو په تولید کي استفاده
صورت نیسي؟

تخمونه او نوري برخي
مثال: د لمرپرست تخم او د پنډه داني تخم
هرکله چې د هغې قشر لري نه کړل شي نو
د انرژي د لور ظرفیت لرونکي وي

د داننه بابو (concentrates) هغه خوراکه مشخصه کړئ له کومي څخه چي د غواو په تولید کي استفاده صورت نیسي؟

هغه تولیدات یا محصولات چي له زراعتي یا کرنيز صنعت څخه په لاس راتللي شي - شپن ااسي ګروپه دي.

هغه پاتي شونې چي د تیلو او شحمو له صنعت څخه تولیديري.

مثال: کېک او غذا

هغه تولیدات یا محصولات چي د ژرنده کولو له صنعت څخه په لاس راخي

مثال: د غنمو پوبن، سبوس، polishing د جوارو د لرکي خوراکه

هغه تولیدات یا محصولات چي د نشایستي له صنعت څخه په لاس راتللي شي.

مثالونه: د غنمو د بن ليدونکي مادي او کچالو پاتي شونې

د دانه بابو (concentrates) هغه خوراکه مشخصه کړئ له کومي څخه چي د غواو په تولید کي استفاده صورت نیسي؟

هغه تولیدات یا محصولات چي د قند له
صنعت څخه په لاس راتللي شي.
مثالونه: ډ چغندرو تفاله او شيره
هغه تولیدات یا محصولات چي د میوو له
صنعت څخه په لاس راخی.
مثالونه: د ستروسو تفاله، د اناناس تفاله
 مختلف تولیدات یا محصولات
مثالونه: د نارسیدلو لوبيا باقي مانده یا
پاتي شوني

د دانه بابو (concentrates) هغه خوراکه مشخصه کړئ
لړکومي څخه چې د غواو په تولید کي استفاده صورت
نیسي؟

حیوانی تولیدات

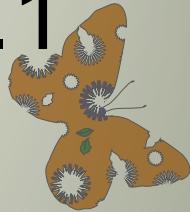
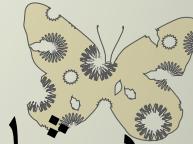
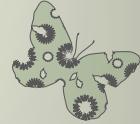
شپدې او د شیدو تولیدات یا محصولات
د حلال حای تولیدات یا محصولات
د کبانو تولیدات یا محصولات
د حیواناتو یا څارو یو صنعتی خوراکه

منبع NPN

مثالونه : یوریا او (biuret)

مرورا خلاصه یا لاندیز

1. د ٿارو یو لپاره د خوارکي سرچينو او علوفه جاتو تshireح کول له کومو ٿخه چي د غواو په توليد کي استفاده صورت نيسی.
2. هغئي باوي یا علوفه جات وين اپاست کوم چي د غواو په توليد کي تر استفادي لاندي نيوں کيري.
3. د دانه بابو هجه خوراکه مشخصه کرئي له کومي ٿخه چي د غواو په توليد کي استفاده صورت نيسی .

